

جهت تهیه این کتاب می‌توانید با شماره

تلفن‌های ذیل تماس حاصل نمایید

۰۲۵-۳۷۷۴۹۲۷۴

۰۹۱۲۶۵۲۵۰۷۰

همچنین می‌توانید در شبکه‌های

اجتماعی ایتا، واتس‌اپ و تلگرام با

شماره فوق سفارش خود را ثبت

فرمایید.

www.hpbook.ir

@hoghoghepoyapub

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

دَسْتَارِ دَادَگَاهِ حَقُوقِي

۶۰

جلد دهم

نمونه آرا (قسمت اول)

حمزه داودی

(مستشار دادگاه تجدید نظر استان کرمانشاه)

مجید عطایی جنتی

(رئیس شعبه دادگاه عمومی حقوقی)

نشر حقوق پویا

عنوان قراردادی: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور: نمونه آرا (قسمت اول) / حمزه داودی و مجید عطایی جنتی
مشخصات نشر: قم، حقوق پویا، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری: وزیری، ۲۸۸، ۲ صفحه
شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۵-۴۳-۴
شابک جلد دهم: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۹۸۱-۲-۰
وضعیت فهرستنوبی: فیبا
موضوع: آبین دادرسی مدنی -- ایران
آبین دادرسی در دادگاه -- ایران
اقامه دعوا -- ایران
شناسه افزوده: عطایی جنتی، مجید
رده‌بندی کنگره: KMH ۱۷۰۴
رده‌بندی دیوبی: ۳۴۷/۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۴۳۴۹۱

هرگونه تکثیر (اعم از چاپ، کپی و Pdf و...) از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر خلاف قانون بوده و پیگرد قانونی دارد. لطفاً در صورت مشاهده موارد را به شماره تلفن‌های ذیل اطلاع دهید.

دستیار دادگاه حقوقی / جلد دهم نمونه آرا (قسمت اول)

حمزه داودی (مستشار دادگاه تجدید نظر استان کرمانشاه)
مجید عطایی جنتی (رئیس شعبه دادگاه عمومی حقوقی)

■ ناشر: حقوق پویا ■ چاپ: اول ۱۴۰۱ ■ تعداد: ۱۰۰ نسخه ■ قیمت: ۱۷۵,۰۰۰ تومان
■ شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۵-۴۳-۴ ■ شابک جلد دهم: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۹۸۱-۲-۰

قم / خیابان ارم / جنب بانک ملی / پاساز ناشران / پلاک ۲۲ تلفن: ۰۵۳۷۷۴۹۲۷۴

ثبت سفارش از طریق پیام‌رسان‌های واتس‌اپ، ایتا و تلگرام توسط شماره: ۰۹۱۲۶۵۲۵۰۷۰

■ کanal ایتا: nashrehoghoghepoya ■ کanal تلگرام: hoghoghepoyapub
■ کanal پیام رسان سروش: pooyalaw ■ کanal پیام رسان بله: pooya_law
■ فروشگاه اینترنتی: www.hpbook.ir

||| ارسال کتاب به تمام نقاط کشور |||

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱۰	ابطال اجرائیه؛ عدم مدیونیت متقاضی
۱۱	ابطال اجرائیه؛ مشروط بودن چک
۱۴	ابطال اجرائیه؛ پرداخت چک
۱۷	ابطال اجرائیه؛ تضمینی بودن چک
۲۰	ابطال تصدیق انحصار وراثت
۲۶	ابطال رای داور؛ حق مکتبه ناشی از قانون پیش فروش ساختمان
۲۹	ابطال رای داور؛ عدم تکوین دیوان داوری
۳۵	ابطال رای داور؛ اعتبار امر مختارمه ناشی از صدور رای دادگاه
۳۷	ابطال قسمتی از رای داوری؛ وجود تواافقات قراردادی بین متداعیین
۴۲	ابطال سند ناشی از فروش مال غیر؛ تحلیل رکن مالکیت بایع در عقد بیع
۴۵	ابطال سند رسمی به نام اداره منابع طبیعی مسبوق به رای ابطال برگه تشخیص همراه با تحلیل دفاع تلف حکمی
۴۹	ابطال سند رسمی ناشی از اقاله عقد مبنایی و رد خلع ید از اراضی به واسطه‌ی عدم حضور متصرفین فعلی اراضی در دادرسی
۵۲	ابطال سند رسمی ناشی از فروش مال غیر و رد دعوى الزام به تنظیم سند رسمی در خصوص همان زمین
۵۴	ابطال سند ناشی از بطلان عقد سابق و ضرورت استرداد اسناد متعلق به بایع
۵۵	ابطال صورت مجلس تفکیکی ناشی از عدم وجود حق واقعی
۶۱	ابطال قسمت‌هایی از رای داور؛ به علت عدم توجه به واقعیات ناشی از قرارداد تنظیمی بین متداعیین
۶۳	ابطال معامله بین وراث نسبت به ماترک توسط داین
۶۶	اثبات شراکت و تقسیم عواید و منافع ناشی از اتمام آن
۷۰	اثبات مالکیت علی حده وايضاً رفع تصرف
۷۳	اثبات وقوع عقد بیع و تحلیل آن بین زوجین و

التفات به رکن تصمیم گیرنده شرکت و نفوذ آن برای اعضای شرکت.....	۷۷
امکان اثبات وقوع بیع شفاهی.....	۷۹
اجرت المثل ایام تصرف و رد خواسته مطالبه تاخیر تادیه.....	۸۱
اجرت المثل ترکه.....	۸۵
اجرت المثل ملک.....	۸۷
احراز رضایت ضمنی متداعین بر تداوم اجاره.....	۸۹
احراز شرط داوری در قرارداد.....	۹۲
احراز شرط فاسخ از قید فسخ در قرارداد.....	۹۴
اختلاف صلاحیت با شعبه کیفری در خصوص مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم.....	۹۷
ادعای جعل و انکار و تردید و عدم ارائه اصل سند توسط متقاضی.....	۹۹
ادعای مجعلو بودن ضمانت نامه تنظیمی توسط واحد اجرای احکام کیفری.....	۱۰۰
اذن شاهد حال در انجام تعمیرات عین مستأجره توسط مستأجر و امکان مطالبه اجرت توسط وی.....	۱۰۲
اسقاط کافه خیارات در قراردادها.....	۱۰۶
اعتراض به نظریه تشخیص شماره ۶۶۸ به تاریخ ۰۶/۰۶/۷۳ صادره از اداره منابع طبیعی در شعبه ویژه مرکز استان و عدم صلاحیت در خصوص سایر خواسته ها.....	۱۰۹
اعتراض ثالث اصلی و تحلیل قرارداد بدون تاریخ.....	۱۱۳
اعتراض ثالث اصلی در دعوى تقسیم ترکه سابق.....	۱۱۹
اعتراض ثالث اصلی؛ تحلیل اخلال در حقوق شخص ثالث.....	۱۲۲
اعتراض ثالث به عملیات اجرایی؛ عدم پذیرش خواسته مطالبه خسارات دادرسی.....	۱۲۴
اعتراض ثالث به عملیات اجرایی ثبتی.....	۱۲۶
اعتراض ثالث به گزارش اصلاحی در قالب دعوى ابطال گزارش اصلاحی.....	۱۲۷
اعتراض ثالث اصلی؛ تحلیل اختیارات مدیرعامل شرکت.....	۱۳۱
اعتراض ثالث حکمی؛ ارزش گذاری بر شهادت شهود.....	۱۳۵
اعتراض ثالث نسبت به تصمیمات قضایی (=آراء).....	۱۳۷
اعتراض خارج از موعد به قرار رد دفتر.....	۱۳۹
اعسار مطلق از پرداخت محکوم به.....	۱۴۰
اقاله عملی.....	۱۴۲
اقاله قرارداد اجاره و	۱۴۳

اقامه دعوى بطرفیت متوفى.....	۱۴۵
اقامه دعوى توسط کلیه مالکین مشاعی بر مبنای مالکیت مفروزی.....	۱۴۷
اقامه دعوى قبل از ایجاد و ثبیت حق.....	۱۴۹
الзам به اخذ پایان کار بصورت تعهد منصوص.....	۱۵۱
الзам به انجام تعهد، قسمتی از تعهد مخالف قوانین شهرسازی.....	۱۵۴
الзам به ایفای تعهد؛ تحويل پارکینگ.....	۱۵۷
الзам به تحويل پارکینگ و عدم توجه دعوى.....	۱۵۹
الзам به تحويل مبيع و مطالبه وجه التزام قراردادی.....	۱۶۰
الзам به تکمیل مشاعات در آپارتمان ها و ضرورت اقامه دعوى توسط مدیر ساختمان.....	۱۶۳
الзам به تنظیم سند رسمي و تحلیل نفع در دعوى.....	۱۶۶
الзам به تنظیم سند رسمي بدون зам به اخذ پایان کار و.....	۱۷۰
الзам به تنظیم سند رسمي بدون خواسته‌ی зам به اخذ پایان کار و رد افزایش خواسته.....	۱۷۲
الзам به تنظیم سند رسمي با وجود وکالت نامه رسمي دادگستری.....	۱۷۵
ضرورت اقامه دعوى зам به تنظیم سند رسمي بطرفیت کلیه ورثه متوفی (=مالک سند رسمي).	۱۷۸
الзам به تنظیم سند رسمي به صورت دانگ مشاع.....	۱۷۹
الзам به تنظیم سند رسمي، اخذ پایان کار، تنظیم صورتمجلس تفکیکی، مطالبه هزینه‌های تکمیل ساختمان.....	۱۸۱
الзам به تنظیم سند رسمي، مطالبه وجه التزام و.....	۱۸۵
الзам به تنظیم سند رسمي؛ رد مطالبه خسارت غیرقراردادی.....	۱۸۸
الзам به تنظیم سند رسمي؛ اقامه دعوى بطرفیت ورثه متوفی.....	۱۹۱
الзам به تنظیم سند رسمي، مطالبه وجه التزام قراردادی، مطالبه مابه التفاوت کسری متراز مبيع.....	۱۹۳
الзам مجدد بایع به تحويل پارکینگ به عنوان قسمتی از مبيع.....	۱۹۷
امر غیرقانونی واجد حمایت قانونی نخواهد بود.....	۱۹۸
احراز سمت نماینده حقوقی؛ امضا دادخواست توسط نماینده منابع طبیعی شهرستان کمانشاه.....	۱۹۹

۲۰۰	انتقال ذمه قراردادی.....
۲۰۲	انحصاری بودن مصادیق نفقه اقارب در قانون.....
۲۰۴	انفساخ عرفی.....
۲۰۶	اهمال و تفریط مدیران سابق شرکت تعاونی.....
۲۰۸	تفکیک شخصیت حقوقی شرکت از مدیرعامل آن.....
۲۰۹	آزادی در انتخاب نام برای فرزند.....
	و ابطال سند رسمی
۲۱۳	برهان خلف در تشخیص ماهیت اراضی ملی- عدم وجود آثار مرتع-
	صادره در خصوص آن.....
۲۱۸	بطلان عقد و استرداد ثمن به نرخ روز قبل از رای وحدت رویه شماره ۸۱۱.....
۲۲۳	بطلان دعوی؛ رد خواسته اثبات واقعه فوت.....
۲۲۵	بطلان دعوی، عدم احراز حق فسخ.....
۲۲۶	بطلان دعوی و اسقاط حق مطالبه طلب.....
۲۲۷	بطلان دعوی؛ فقدان حق قابل حمایت.....
۲۲۸	بطلان دعوی؛ فقدان معامله رهنی.....
۲۳۰	در دعاوى متروحه؛ بطلان عقد موضوعيت دارد و نه ابطال سند(نظر قضائي).....
۲۳۲	بطلان عقد وکالت ناشی از عدم رعایت غبطة و مصلحت موکل توسط وکيل.....
۲۳۴	بطلان معامله فضولي؛ تفاوت با انتقال مال غير.....
۲۳۶	بطلان معامله ناشی از فقدان قصد.....
۲۳۸	بطلان معامله ناشی از مستحق للغير در آمدن مبيع.....
۲۴۱	بطلان معامله؛ سلسله ايادي سابق.....
۲۴۴	بطلان دعوی خلع يد متروحه توسط اداره منابع طبیعی؛ عدم احراز اركان.....
۲۴۶	بلادليل بودن ادعا و استناد به اصل برائت ذمه در دعاوى پولی.....
۲۴۷	بلادليل بودن دعوی و استناد به اصل صحت؛ در عاوی غيرپولی.....
۲۴۸	بي حقى دارنده سفتة؛ عدم احراز مديونيت صادرکننده.....
۲۴۹	بي حقى مدعى ناشی از عدم کسب درآمد در انجام مضاربه.....
۲۵۱	بي حقى ناشی از تقصیر خود خواهان در انجام تعهدات قراردادی.....
۲۵۲	بي حقى؛ فقدان ادله جزمى.....
۲۵۴	تحليل بيشه زار در دعاوى اعتراض به نظریه تشخیص صادره از اداره منابع طبیعی.....
۲۵۸	پذيرش دعوى الزام به تحويل مبيع و رد خواسته الزام به تنظيم سند رسمی.....

پذیرش اعتراض ثالث نسبت به قرارها و تحلیل آثار قرارداد عادی نسبت به اشخاص ثالث	۲۶۱
پذیرش اعسار از قسمتی از هزینه دادرسی	۲۶۷
پذیرش اعتراض ثالث اصلی و الغای حکم سابق و دامنه اظهارنظر محکمه	۲۶۹
پذیرش اعسار از محکوم به و تقسیط عادلانه	۲۷۲
پذیرش الزام به تنظیم سند رسمی خودرو	۲۷۳
پذیرش خسارت تاخیر در امر تادیه علی حده در خصوص چک	۲۷۶
پذیرش تقاضای تعدیل اقساط در دیون عادی	۲۷۷
پذیرش دستور فروش نسبت به یک مال و رد در خصوص اموال دیگر به علت فقدان اظهارنظر واحد ثبتی	۲۷۹
پذیرش و رد اعسار از پرداخت محکوم به در یک دادنامه	۲۸۱
پرداخت جریمه و عوارض شهیداری توسط شریک و مطالبه از شریک دیگر	۲۸۳
پژوهش خواهی در خصوص درخواست گواهی حصر وراثت	۲۸۷

چنین تحلیلی است. عاشرآ و نهایتاً، اقتضای قاعده فقهی- اصطیادی «نفی اختلال نظام» از حیث حفظ نظم حقوقی جهت دست یازی به عدالت در فرآیند دادخواهی و ایضاً ضرورت احراق حق و رفع تخاصم و ... جملگی بر چشم پوشی از اختلافات موجود در عنوان خواسته و رسیدگی به ادعای خواهان تحت هر یک از عناوین پیش گفته است. کما اینکه اصل، استماع دعوی است و مقتن جز در موارد استثنائی، عناوین الزام آوری برای دعاوى مدنی، تعیین و تنصیص ننموده است. بناءً علی هذا دادگاه دعوی مطروحه را در محدوده عنوان خواسته، شایسته اجابت و پذیرش دانسته و با استناد به مقررات مواد پیش گفته، حکم بر ابطال اجرائیه صادره از این دادگاه بشماره و تاریخ ترقیمی صادر و اعلام می نماید، در ضمن مستندآ به مقررات مواد ۵۱۵، ۵۰۲ و ۵۱۹ قانون آئین دادرسی مدنی، خوانده ملکف به پرداخت کلیه خسارات دادرسی اعم از هزینه دادرسی و حق الوکاله و کیل از باب تسیب در طرح دعوی در حق خواهان می باشد. رأی صادره حضوری و ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه می باشد.%

ابطال اجرائیه؛ تضمینی بودن چک

با اسمه تعالی. به تاریخ ۱۹/۰۳/۰۰ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۵۰۴ ۰۰۰۰ تحت نظر است، ملاحظه میگردد رونوشتی از پرونده منتهی به اجرائیه موضوع دعوی اخذ و ضم پرونده شده است، فلذا دادگاه با توجه به جامع اوراق و محتويات پرونده ختم دادرسی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث [جل جلاله] و ذوات مطهره معصومین [عليهم السلام] و با تکیه بر وجودان و شرف به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی دادگاه

در مورد دعوی مطروحه از ناحیه آقای ..... به وکالت از خواهان آقای ..... فرزند ..... بطریقت خوانده شرکت ..... دائر به خواسته ابطال

اجرایی شماره ۷۶۵۰۴-۱۴۰۰ مورخه ۱۵/۰۴/۰۰ صادره از این دادگاه با احتساب کلیه هزینه ها و خسارات دادرسی بشرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با التفات به جامع اوراق و محتویات پرونده و با این استدلال که "اولاً و مقدمتاً، سبب دعوى (=اجمالاً) جهت موجود حق که به لحاظ انکار و یا تضییع آن توسط منکر، مدعى با اقامه دعوى در صدد احقاق حق مبتنی بر آن است)، تضمینی بودن چک موضوع اجراییه صادره است. ثانیاً و مستفاد از سند رسمی موسوم به تعهدنامه مالی شماره ۵۵۸۷۷ مورخه ۹۶/۱۲/۲۰ تنظیمی در دفترخانه شماره ۸۶ کرمانشاه، چک شماره ۹۰۲۷۹۱/۰۰۳ موضوع اجراییه صادره بشرح معونه، تضمینی بوده و مطالبه وجه آن موکول به عدم کارسازی وجه موضوع قرارداد پیش گفته توسط متعهد اصلی یعنی آقای ..... (=خوانده ردیف سوم) بوده است. ثالثاً و توجهاً به آنچه گذشت، تضمینی بودن چک مختلف فیه دلالت بر این دارد که دارنده چک (=شرکت آر کا تجارت آراد)، «اولاً و بالذات»، استحقاقی جهت مطالبه وجه این چک از صادرکننده آن (=خواهان) ندارد، لیکن با تخلف متعهد اصلی یعنی آقای ..... از کارسازی وجه موضوع قرارداد تنظیمی، امکان مطالبه وجه چک مابه النزاع، برای دارنده فراهم خواهد شد. فلذًا تضمینی بودن چک مابه النزاع محرز بوده و این امر مانع از مطالبه آن در چارچوب ماده ۲۳ اصلاحی قانون صدور چک (=یعنی صدور اجراییه فوری، بدون رسیدگی ماهیتی - قضایی) است. رابعاً و موکداً، آنچه گفته شد به معنای عدم استحقاق شرکت آر کا تجارت آراد (=ذینفع) در مطالبه وجه چک استنادی نیست، چراکه احراز چنین استحقاقی و یا عدم احراز آن فرع بر رسیدگی ماهیتی علی حده ای است که با ورود محاکمه به مفاد توافق نامه رسمی تنظیمی و بررسی شروط و تعهدات قراردادی متعاقدين و ایضاً تحلیل اجرای آنهاست که در پرونده با درخواست صدور اجراییه فوری نمی گنجد. خامساً و تدقیقاً، علیرغم وجود نزاع در رویه قضایی و ایضاً دکترین حقوقی پیرامون پذیرش «دعوى ابطال اجراییه صادره از محاکم» که با تصویب قانون اصلاح قانون صدور چک در سال ۱۳۹۷، وارد قاموس حقوق داخلی شده، ماده ۱۱ قانون اجرای احکام

مدنی، به نوعی امکان ابطال اجرائیه صادره از محاکم را پیش بینی نموده است. هر چند «سبب ابطال» در این ماده متفاوت از اسباب منعکس در ماده ۲۳ اصلاحی قانون چک است، لیکن از حیث استفصاص قاعده(=امکان ابطال اجرائیه دادگاه) از ماده ۱۱ قانون اجرای احکام مدنی، استناد و استفاده از ملاک ماده اخیرالذکر بلاشکال به نظر میرسد. سادساً و تشریحاً، اینکه عنوان خواسته در دعاوی حقوقی موضوع ماده ۲۳ قانون مرقوم، حسب نص صریح آن، بایستی «اثبات تضمینی بودن چک» [و یا «اثبات مشروط بودن چک»] باشد و یا به زعم برخی، «تضمنی بودن چک» [و یا مشروط بودن آن]، از لحاظ ماهیتی سبب دعوی محسوب میگردد و بایستی در چارچوب دعوی «ابطال اجرائیه» موضوعیت یابد، نبایستی مانع از احقاق حق توسط دادرس گردد. بعبارتی تراحم [و حتی تعارض] تفاسیر قضایی بویژه در محدوده‌ی «عنوان خواسته»، نباید منتهی به باعث بی نظمی حقوقی و مآلًا استیصال اشخاص ذیحق گردد. مع الوصف به زعم دادگاه پذیرش تفسیری میانه که باعث جمع بین این نظرات گردد، اولی است کما اینکه «الجمع مهمًا امكן، أولى من الطرح». بدیهیست اساس چنین تحلیلی(پذیرش هر دو نظر)، واگذاری اختیار گزینش عنوان خواسته به خواهان است کما اینکه اقتضای اصل «حاکمیت [اراده]خواهان بر دعوی» به ویژه در تعیین عنوان خواسته به عنوان جلوه ای از اصل «سلط اصحاب دعوی بر جهات موضوعی»، موید چنین تحلیلی است. مضافاً اینکه در دو مورد موصوف(=تضمنی و مشروط بودن چک)، اگرچه عناوین خواسته متفاوت است[اثبات تضمینی و یا مشروط بودن چک] از یک طرف، و ابطال اجرائیه به سبب تضمینی و یا مشروط بودن چک از طرف دیگر]، لیکن شکل و فرآیند رسیدگی در هر دو رویکرد واحد است و تنها تفاوت جزئی صرفاً در نحوه اجراست بدین صورت که اگر خواسته «اثبات مشروط و یا تضمینی بودن چک» باشد، بعد از قطعیت چنین حکمی، دادرس بایستی از دستور سابق خود پیرامون صدور اجرائیه به اقتضای تصمیم بودن آن، عدول نماید. لیکن در دعوی با خواسته «ابطال اجرائیه»، پس از پذیرش خواسته و قطعیت حکم صادره، اجرائیه سابق اعتبار خود را از دست داده و نیازی به اتخاذ

تصمیم مضاعفی توسط دادرس نیست. سابعاً و مضافاً، اقتضای قاعده فقهی - اصطیادی «نفى اختلال نظام» از حیث حفظ نظم حقوقی جهت دست یازی به عدالت در فرآیند دادخواهی و ایضاً ضرورت احراق حق و رفع تخاصم و ... جملگی بر چشم پوشی از اختلافات موجود در عنوان خواسته و رسیدگی به ادعای خواهان تحت هر یک از عنوانین پیش گفته است. کما اینکه اصل، «استماع دعاوی» است و مبنی جز در موارد استثنائی، عنوانین الزام آوری برای دعاوی حقوقی، تعیین و تصریص نموده است. بناءً علی هذا دادگاه دعوى مطروحه را در محدوده عنوان خواسته، شایسته اجابت و پذیرش دانسته و با استناد به مقررات مواد پیش گفته، حکم بر ابطال اجرائیه صادره از این دادگاه بشماره و تاریخ ترقیمی صادر و اعلام می‌نماید. در ضمن بر اساس مواد ۵۰۲، ۵۱۵ و ۵۱۹ قانون آئین دادرسی مدنی، شرکت آرکا تجارت آراد به عنوان متقاضی صدور اجرائیه در پرونده پیشین دارای تقصیر بوده و مکلف به پرداخت کلیه خسارات دادرسی اعم از هزینه دادرسی و حق الوکاله و کیل در حق خواهان می‌باشد. رأی صادره حضوری و ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه می‌باشد٪.

ابطال تصدیق انحصار وراثت

بسمه تعالی. به تاریخ ۱۲/۰۳/۱۰ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی اعضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۱۰۰۰۸۶ تحت نظر است. دادگاه با توجه به جامع اوراق و محتویات پرونده و ضمن اعلام ختم رسیدگی، با استعانت از ذات اقدس احادیث(جل جلاله) و ذوات مطهره معصومین(عليهم السلام) و با تکیه بر وجودان و شرف بشرح زیر مبادرت به انشاء رأی می‌نماید.

رأی دادگاه

پیرامون دعوى مطروحه از ناحيه آقای ..... به وکالت از خواهانها خانمه؛ ..... و ایضاً خانم ..... به طرفیت خواندگان آقایان؛ ..... با وکالت آقای

صادر و علام میگردد. آراء صادره حضوری و ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه میباشد.

ابطال رای داور؛ عدم تکوین دیوان داوری

به تاریخ: ۱۴۰۰/۰۱/۱۴ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پروندههای کلاسه ۹۹۰۱۱۹۴ تحت نظر است. ملاحظه میگردد داور صادر کننده رای رونوشتی ناقص از پرونده منتج به رای خود را به این دادگاه ارائه و ارسال نموده است فلذنا دادگاه با توجه به جامع اوراق و محتويات پرونده ختم دادرسی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث [جل جلاله] و ذوات مطهره معصومین [علیهم السلام] و با تکیه بر وجودان و شرف به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی مینماید.

رای دادگاه

پرامون دعوی مطروحه از ناحیه آقای ..... به وکالت از خواهان آقای فرزند ..... بطریقت خوانده آقای ..... فرزند ..... دائیر به خواسته؛ ۱- اعلام فقدان اعتبار شرط داوری موضوع ماده ۸ قرارداد عادی مورخه ۹۸/۰۵/۱۳ به علت مخالفت با مواد ۳۶ و ۳۷ قانون بازار اوراق بها دار و ۲- ابطال رای داور به علت فقدان صلاحیت داور صادر کننده رای [خواسته تغییر یافته حین رسیدگی] یا احتساب کلیه خسارات دادرسی به شرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با التفات به جامع اوراق و محتويات پرونده؛ ۱) در خصوص خواسته ردیف اول (=اعلام فقدان اعتبار شرط داوری)، فارغ از صحت و درستی عنوان خواسته، با این استدلال که "اولاً" و مستفاد از ماده ۳۷ قانون بازار اوراق بهادر، رسیدگی به اختلافات بین اشخاص خاصی مشتمل بر کارگزاران بازار گردانان، کارگزار/معامله گران و ... در هیات داوری موضوع ماده ۳۷ همین قانون، قابل رسیدگی است. ثانیاً و مستندآ به ماده یک قانون مرقوم خصوصاً بندهای ۱۶ الی ۱۲ این ماده، اکثر اشخاصی که رسیدگی به اختلافات بین آنها در هیات

داوری موضوع ماده ۳۷ قانون معونه، رسیدگی خواهد شد از جمله؛ کارگزاران، بازارگردانان، کارگزار/معامله‌گران، ناشران، مشاور سرمایه‌گذاری و ...، دارای شخصیت حقوقی بوده و نه حقیقی. و از این حیث رسیدگی به اختلاف بین متداعین پرونده که اشخاصی حقیقی هستند، خارج از صلاحیت هیات داوری موضوع ماده مرقوم خواهد بود. ثالثاً و موکداً، حتی اگر قید «سایر اشخاص ذیربطر ناشی از فعالیت حرفه ای آنها»، شایعه‌ی رسیدگی به اختلاف بین متداعین را در هیات داوری موضوع ماده ۳۷ ایجاد نماید، باید توجه داشت که ماهیت قرارداد عادی بین متداعین، حسب مندرجات آن، قرارداد جuale می‌باشد و اختلاف حادث شده بین متداعین که ناشی از این قرارداد است، از قانون بازار اوراق بهادر خروج موضوعی دارد. رابعاً و تشریحاً، اگر چه بر اساس قرارداد جuale تنظیمی بین متداعین، موضوع عقد، معامله‌گری بورس توسط عامل (=خواهان) بوده است، لیکن اختلاف حادث شده؛ نه ناشی از معاملات بورسی بلکه ناشی از تخلف مشارالیه (=عامل) از قرارداد عادی تنظیمی بین متداعین بوده است فلذا نمی‌توان قائل به صلاحیت هیات داوری موصوف در رسیدگی به اختلاف حادث شده بود. خامساً و مضافاً، اساس رسیدگی به اختلاف بین متذاعین توسط دیوان داوری، [مستتب از مواد ۴۵۴ و ۴۵۵ قانون آئین دادرسی مدنی]، توافق متعاقدين بوده و کاملاً متکی به اراده آنهاست. یعنی منشا صلاحیت دیوان داوری، قصد طرفین و اراده آزاد آنهاست که به زعم دادگاه، چنین اراده ای (=اراده مشترک متعاقدين) از جهت تفوق شرط داوری اختیاری بر داوری اجباری از حیث داور رسیدگی کننده، اولی بر قانون است. فلذا داوری اجباری ناشی از قانون، مانع از این نیست که طرفین به جای دیوان داوری موضوع داوری اجباری (=قانونی)، رسیدگی به دعوی خود را به داور و یا داوران منتخب خود بسپارند. کوتاه سخن اینکه، عمل به داوری اختیاری موضوع توافق طرفین، اولی است. سادساً و نتیجتاً، دعوی مطروحه از حیث بی اعتباری شرط داوری منعکس در ماده ۸ قرارداد عادی تنظیمی، وارد نبوده و مآلآ شایسته اجابت و پذیرش نیست. بناءً علی هذا دادگاه به استناد مقررات ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی، حکم بر بطلان دعوى

خواهان در این قسمت صادر و اعلام می‌نماید. ۲) در خصوص خواسته ردیف دوم (=ابطال رای داور)، با این استدلال که "اولاً و مقدمتاً، علیرغم اختصاص باب هفتم قانون آئین دادرسی مدنی به موضوع داوری، ابهامات موجود در فرآیند داوری بر کسی پوشیده نیست و شاید یکی از دلایل عدم اقبال اشخاص به تنصیص شرط داوری در قراردادها، ناقص بودن مقررات داوری از حیث جامع و مانع نبودن آن است بگونه‌ای که نمی‌توان این مقررات را محیط بر کلیه موضوعات مطروحه در جریان داوری دانست. با این وجود، اسلوب تفسیر مواد قانونی در این باب، بایستی در راستای حمایت از آراء داوری منطبق با قانون و ایضاً جلوگیری از اجرای آراء داوری مخالف قوانین و مقررات جاریه باشد. ثانیاً و موکداً، از جمله ابهامات موجود در موضوع داوری، نحوه اعتراض به رای داور و متعاقباً تقاضای ابطال آن است. بدین صورت که در مواد ۴۸۹ الی ۴۹۳ قانون آئین دادرسی مدنی، متن از قیودی نظیر؛ «حکم به بطلان رای داور»، «اعتراض به رای داور»، «درخواست ابطال رای داور» و... استفاده نموده است و این امر باعث حدوث اختلافاتی در رویه قضائی و ایضاً دکترین حقوقی در نحوه اعتراض به رای داوری در قالب «درخواست» و یا «دادخواست» شده است. ثالثاً و توجهاً، به زعم دادگاه، بعد از صدور رای توسط دیوان داوری، اعتراضات قابل طرح در فرآیند «ابلاغ رای» و ایضاً «صدور اجرائیه بر اساس رای داوری» توسط محاکمه، بر دو محور اصلی استوار است؛ ۱) اعتراض در خصوص موضوعاتی که در فرض صحت آنها، از «موجبات عدول محاکمه از تصمیم» خود پیرامون ابلاغ و یا اجرای رای داور است. ۲) اعتراض در خصوص موضوعاتی که در فرض صحت، از «موجبات ابطال رای داور» خواهد بود. رابعاً و تشریحاً، پیرامون اعتراض قسم اول (=ایرادات موجب عدول از تصمیم) نظیر ایرادات مطروحه به صلاحیت دادگاه و یا نحوه ابلاغ رای داوری و...، به محض طرح ایراد توسط ذینفع، فارغ از نحوه و شکل اعتراض، محاکمه بایستی در خصوص آن اتخاذ تصمیم نموده و به قید فوریت تعیین تکلیف نماید، چراکه تصمیم دادگاه مبنی بر ابلاغ رای داور و یا حتی صدور اجرائیه بر اساس آن، به اقتضای تصمیم بودن آن،

قابل اصلاح، ترمیم و حتی قابل عدول است و محکمه با رسیدگی به این ایرادات، شاید از تصمیم سابق خود عدول و یا آنرا اصلاح نماید. بدیهیست در اینجا نحو و شکل اعتراض، به هیچ وجه موضوعیت نداشته و طرح آنها در قالب درخواست کافی خواهد بود. لیکن در خصوص اعتراض قسم دوم (= ایرادات موجب ابطال رای داور)، به زعم دادگاه، تقاضای رسیدگی به این ایرادات، نمی‌تواند در قالب درخواست ماهیت و ایضاً ترافعی بودن رسیدگی به این ایرادات، نمی‌تواند در قالب درخواست باشد و طرح آنها در قالب «دادخواست» و بعنوان یک دعوای حقوقی مستقل ضرورت دارد تا بلحاظ قانونی، موجبات رسیدگی و اظهارنظر محکمه در قالب رای فراهم گردد. خامساً و تدقیقاً، به باور دادگاه، غالب مصاديق مندرج در ماده ۴۸۹ قانون آئین دادرسی مدنی بعنوان موارد ابطال رای داور، در قالب «درخواست»، قابل رسیدگی و اظهارنظر توسط محکمه نبوده و لزوماً بایستی در قالب «دادخواست» و با اقامه دعوای با خواسته تقاضای ابطال (= یا بطلان) رای داور، مطالبه گردند تا بتوان به آن ورود کرده و رسیدگی نمود. عمدۀ استدلال دادگاه در این خصوص بشرح ذیل است؛ ۱- استفاده از لفظ «درخواست» در مواد ۴۹۰ و ۴۹۲ قانون آئین دادرسی مدنی، لزوماً به معنای استعمال این لفظ در معنای حقیقی آن توسط مقنن نیست. کما اینکه علیرغم بکار بردن لفظ «درخواست» در ماده ۲ قانون مرقوم، هیچ حقوقدانی قائل به اقامه دعوای در قالب «درخواست» نیست و قاطبه حقوقدانان، لفظ «درخواست» در ماده ۲ قانون آئین دادرسی مدنی را حمل بر «دادخواست» نموده اند. ۲- اکتفا به استدلال لفظی و توجه به لفظ «درخواست» در ماده ۴۹۰ قانون آئین دادرسی مدنی، استدلال تام و متقنی نیست، زیرا در بسیاری از متون قانونی مشاهده می‌شود که علیرغم استعمال مقنن از لفظ «درخواست»، کسی تردیدی در لزوم تقدیم دادخواست ندارد که عمدۀ موارد آن مربوط به قانون امور حسبی است. ۳- بعنوان اصل کلی استفصاصی از ماده ۴۸ قانون آئین دادرسی مدنی، که مقرر می‌دارد: «شروع رسیدگی در دادگاه مستلزم تقدیم دادخواست می‌باشد...»، هر دعوایی جهت رسیدگی نیازمند تقدیم دادخواست است و بلا تردید در مقام شک، هر گونه تفسیری

باید اصل را تضمین نماید و در خصوص ابطال رای داور هم وضعیت همین گونه است. ۴- مفн در مواد ۴۹۰ و ۴۹۱ قانون آئین دادرسی، از لفظ «حکم» برای ابطال رای داوری استفاده کرده است و اقتضای صدور «حکم» در هر قضیه ای، فرع بر دعوی بودن موضوع است، فلذ استفاده از لفظ «حکم»، حکایت از دعوی تلقی شدن موضوع آن است. ۵- بعنوان استدلالی کلی، اگر موضوع درخواست ذینفع، حالتی ترافعی به خود بگیرد، به اقتضای خاصیت امور ترافعی، موضوع مورد مطالبه، دادخواهی (=دعوی) تلقی خواهد شد و لزوم تقدیم دادخواست جهت رسیدگی به دعاوی، امری بدیهیست، چراکه درخواست مطروحه، تبدیل به دعوای تمام عیار شده و بایستی در قالب دادخواست اقامه شود، و درخواست ابطال رای داور هم بی گمان دعوایی کامل است و هدف از آن تشخیص درستی با نادرستی رای داور می باشد. ۶- رویه قضایی غالب در خصوص اعتراض به رای داوری، لزوم طرح دادخواست با خواسته ابطال رای داور است مضافاً اینکه ابطال رای داور، بعنوان دعوایی الحقی (=که حسب مورد میتواند مالی یا غیرمالی باشد)، در دکترین حقوقی مورد اشاره قرار گرفته است. ۷- عدم نیاز به تقدیم دادخواست جهت احقاق حق، بعنوان امری خلاف اصل، مستلزم تصریح قانون است. مانند آنچه در ماده ۱۴۷ قانون اجرای احکام مدنی پیش بینی شده است، و علیرغم اینکه موضوع این ماده هم یک دعوا تلقی می شود، لیکن رسیدگی به آن، با لحاظ قیود «شکایت» و ایضاً «عدم رعایت تشریفات آئین دادرسی مدنی»، نیازی به تقدیم دادخواست ندارد. و در خصوص خواسته ابطال رای داور، چنین تصریح دقیقی وجود ندارد. ۸- دکترین حقوقی که در صدد معاف دانستن دعوای ابطال رای داور از اصل کلی «اقامه دعوای در قالب دادخواست» هستند، ادله محکم و منطقی ارائه ننموده اند و آنچه بیان شده بیشتر به استحسان حقوقی نزدیک تر است تا استدلال حقوقی. فلذ ادعای بطلان رای داور به یکی از جهات قانونی، اساساً یک دعواست که بایستی تشریفات و ضوابط قانونی اقامه دعوای از جمله طرح در قالب دادخواست، در خصوص آن مرعی گردد. سادساً و مستفاد از آنچه گذشت، علیرغم استلزم اقامه دعوای جهت ابطال رای داور

در قالب دادخواست، در صورتی که در مهلت بیست روزه پس از ابلاغ رای داوری، ذینفع نسبت به اعتراض به رای در قالب «درخواست» اقدام نماید، این اعتراض، حقوق مکتبه ای را برای ذینفع ایجاد خواهد کرد که طرح دادخواست خارج از مهلت بیست روزه، منافاتی با قانون نداشته و نبایستی اعتراض را خارج از مهلت تلقی نمود. چراکه طرح چنین دادخواستی (=ابطال رای داور) پیرو اعتراض سابق انجام شده و در مهلت بودن اعتراض برای دادخواست مطروحه، مفروض خواهد بود. اساس چنین استدلالی، قاعده «مقتضی و مانع» است. بعبارتی مقتضای رسیدگی محکمه به اعتراض به رای داور، اعتراض معتبر در مهلت بیست روزه است و مانع رسیدگی به آن، اقامه دعوی در قالب دادخواست است. حال که مانع رسیدگی یعنی طرح دادخواست، مرتفع گشته است، بنا به استمرار مقتضای اعتراض سابق، رسیدگی توسط محکمه ضرورت خواهد داشت. سادعاً و مضافاً، حتی اگر قائل به ضرورت رسیدگی توسط محکمه پیرو طرح اعتراض به رای داوری در قالب درخواست باشیم، اظهارنظر نهایی دادرس در پرونده امر (=پرونده کنونی)، پیرو درخواست اعتراض سابق ذینفع (=خواهان) بوده که در مهلت قانونی طرح شده است. ثامناً و با استقصا از ماده ۸ مندرج در قرارداد تنظیمی فی مایین متداعین تحت عنوان «مرجع حل اختلاف» (=شرط داوری)، تکوین رای داوری به اظهارنظر دو داور موکول و منوط گشته است و نه یک داور. بعبارتی سیاق شرط داوری ب نحوی است که، صدور رای داور بایستی توسط دو داور (=یکی منتخب عامل و دیگری منتخب جاعل)، به صورت اشتراکی صورت پذیرد و نه انفرادی. و اصولاً بر اظهارنظر علی حده و انفرادی هر یک از داوران، رای داور اطلاق نمی‌گردد تا قابلیت اجرایی داشته باشد. تاسعاً و نتیجتاً، داور منتخب خوانده (=متقاضی اجرای رای داوری) که به صورت انفرادی اقدام به صدور رای نموده است، به تنها یی مجاز به اظهارنظر نبوده و مآلأ رای صادره از ناحیه ایشان هم اعتباری نخواهد داشت. بناءً علی هذا دادگاه دعوی مطروحه را در این قسمت شایسته اجابت و پذیرش دانسته و با استناد به مقررات بند «۶» ماده ۴۸۹ قانون آئین دادرسی مدنی و ایضاً ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی، رای صادره

توسط داور آقای ..... را ابطال می‌نماید. در ضمن در خصوص مطالبه خسارات دادرسی، توجهها به اینکه بر اساس مقررات ماده ۵۲۰ قانون آئین دادرسی مدنی، مطالبه خسارات دادرسی فرع بر تقصیر خوانده بشرح منعکس در ماده مرقوم است و دادگاه چنین تقصیری را احراز نمی‌نماید بلذا مستنداً به ماده پیش گفته، حکم بر بی حقی خواهان در این قسمت صادر و علام میگردد. آراء صادره (حضوری و) ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه می‌باشد.%.

ابطال رای داور؛ اعتبار امر مختومه ناشی از صدور رای دادگاه

به تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۶ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده‌های کلاسه ۹۹۰۰۸۱۴ تحت نظر است. ملاحظه میگردد وکیل خوانده با وصف ابلاغ واقعی اخطاریه به ایشان، ظرف مهلت مقرر نسبت به تودیع هزینه هیات کارشناسی اقدام ننموده است، بلذا قانوناً اعتراض سابق ایشان قابل ترتیب اثر نبوده و به نوعی اظهارنظر هیات سه نفره کارشناسی از عداد دلایل خوانده خارج می‌گردد، بلذا دادگاه با توجه به جامع اوراق و محتویات پرونده ختم رسیدگی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث [جل جلاله] و ذوات مطهره معصومین [علیهم السلام] و با تکیه بر وجودان و شرف به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رای دادگاه

پیرامون دعوی مطروحه از ناحیه آقای ..... به وکالت از خواهان آقای ..... فرزند ..... بطریقت خوانده آقای ..... فرزند ..... با وکالت آقای ..... دائر به خواسته ابطال را داور [به علت ۱- مخالفت رای داور با قوانین موجود حق و ۲- صدور رای خارج از صلاحیت داور] با احتساب کلیه خسارات دادرسی به شرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با التفات به جامع اوراق و محتویات پرونده؛ ۱) در خصوص آن قسمت از رای داوری پیرامون محاکومیت خواهان به

قراردادی متداعین حاکم بود. سابعاً و تدقیقاً، بر اساس ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری، اعتراض و شکایت از آراء کمیسون‌هایی نظیر کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری و ... در صلاحیت دیوان عدالت اداری خواهد بود، و کمیسیون ماده ۹۴ آئین نامه صدرالذکر هم مشمول حکم ماده اخیر الذکر خواهد بود. ثامناً و نهایتاً، برخلاف استنبط وکیل شرکت خواهان، رای کمیسون ماده ۹۴ آئین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور، به هیچ وجه «رای داوری» محسوب نمی‌گردد که قابلیت ابطال در محاکم قضایی را داشته باشد. «بناءً على هذا دادگاه دعوى شركة خواهان را شایسته اجابت و پذيرش ندانسته و مستندًا به ماده ۱۲۵۷ قانون مدنى، حكم بر بطلان دعوى خواهان صادر و اعلام مى نماید. [و شرکت خواهان به اقامه دعوى مقتضى با خواسته قانونى در دیوان عدالت اداری ارشاد مى گردد]. رای صادره (حضورى و) ظرف مدت يىست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه مى باشد.

احراز شرط فاسخ از قيد فسخ در قرارداد

به تاریخ ۰۰/۰۳/۰۶ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۰۰۰۰۰۷۸ تحت نظر است، دادگاه با التفات به جامع اوراق و محتويات پرونده ختم دادرسی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث (جل جلاله) و ذوات مطهره معصومین (عليهم السلام) و با تکیه بر وجودان و شرف بشرح زیر مبادرت به انشاء رأی مى نماید.

«رای دادگاه»

پیرامون دعوى مطروحه از ناحيه آقایان ..... و ..... (منفرداً، مجتمعاً) به وکالت از خواهانها؛ ۱-آقای ..... فرزند ..... و ۲-خانم ..... فرزند ..... به طرفیت خوانده آقای ..... فرزند ..... دائر بخواسته؛ ۱-تایید و

اعلام فسخ معامله مورخه ۹۷/۱۲/۰۸ مربوط به فروش یک دستگاه خودرو سواری اچ سی کراس دانگ فنگ به شماره پلاک ۱۷۸ ط ۱۷۶ ایران ۱۹ مقوم به مبلغ ..... ریال، ۲- ابطال و کالتنامه شماره ۷۹۶۴۸ مورخه ۹۷/۱۲/۰۸ مقوم به مبلغ ..... ریال، ۳- تایید و اعلام فسخ معامله مورخه ۹۷/۱۲/۲۱ مربوط به فروش یک دستگاه خودرو سواری وانت تویوتا لندکروز به شماره پلاک ۵۲۱ م ۷۸ ایران ۱۹ مقوم به مبلغ ..... ریال، ۴- ابطال و کالتنامه شماره ۱۲۰۳۴ مورخه ۹۷/۱۲/۲۳ مقوم به مبلغ ..... ریال، ۵- استرداد خودروهای مذکور هر یک مقوم به مبلغ ..... ریال بشرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با التفات به جامع اوراق و محتویات پرونده و با این استدلال که "اولاً و مستفاد از مندرجات یکسان دو فقره توافق نامه عادی تنظیمی بین متداعین که به صورت علی حده بین هر یک از خواهانها با خوانده تنظیم شده است، عبارت استنادی و کلای خواهانها که حمل بر «شرط موجود حق فسخ» شده، چنین انشاء شده است «... چنانچه طبق توافق، بنده(=خوانده) نسبت به خارج نمودن یک عدد بالابر ای چی از گمرک ظرف سه ماه اقدام ننمایم، معامله فسخ گردیده و ...». ثانیاً و توجهما، برخلاف استنباط و کلای خواهانها، عبارت پیش گفته، دلالت بر نوعی شرط فاسخ داشته که بر اساس آن، انجام نشدن تعهد قراردادی توسط خوانده یعنی وارد نمودن یک دستگاه بالابر، انساخ معامله(=انحلال قهری قرارداد) را در پی خواهد داشت. ثالثاً و تشریحاً، علیرغم استفاده از لفظ «فسخ» در شرط مابه النزاع، به زعم دادگاه، قصد متعاقدين از درج این شرط در قرارداد تنظیمي «شرط فاسخ» است و نه شرط «موجود حق فسخ». چراکه؛ (۱) بر اساس ماده ۲۲۴ قانون مدنی، الفاظ عقود محمول است بر معانی عرفیه، و در عرف حاکم بر قرارداد نویسی توسط اشخاص عادی (=غیرمتخصص)، تفاوت معنایی بین «فسخ» و «منفسخ» به علت تخصصی بودن این عبارات و ایضاً تشابه ظاهری آنها، وجود ندارد بلکه سیاق عبارت و ایضاً محتوای کل سند در نوع تفسیر موثر است. (۲) از آنجا که در قرارداد تنظیمي، بعد از عبارت مرقوم، بلافصله به باطل بودن

وکالت نامه‌های تنظیمی هم اشاره شده است، این امر بدین معناست که به محض عدم انجام تعهد ظرف سه ماه، شرط منشا اثر شده و وکالت نامه‌ها را باطل خواهد کرد و چنین اثری صرفاً از شرط فاسخ بر می‌آید که آن‌اثر گذار است در حالیکه «شرط موجود حق فسخ»، چنین اثری نداشته و کاملاً متکی به اراده ذو الخیار است.

^(۳) مقارنت لفظ «فسخ» بلافارسله بعد از لفظ «معامله» در شرط موردنظر، دلالت بر این دارد که قصد متعاملین، مصادف بودن انحلال خود بخودی معامله با عدم ایفای تعهد قراردادی خوانده است چراکه در «شرط موجود حق فسخ»، لفظ «فسخ» با «شخص ذوالخیار» قرین میگردد - و عبارت چنین خواهد بود - در صورت عدم انجام تعهد توسط متعهد، متعهدله حق فسخ خواهد داشت.^(۴) از لحاظ ادبی، فعل «گردید» در شرط مابه التزاع، به علت استعمال در معنای «شدن»، در زمرة افعال ربطی بوده که در ادبیات فارسی حمل بر معنی «است» خواهد شد که با این وصف، عبارت شرط مختلف فیه چنین تفسیر می‌شود - در صورت عدم انجام تعهد توسط خوانده، معامله فسخ است - که با این تعبیر، در فاسخ بون این شرط، تردیدی باقی نمی‌ماند. رابعاً و نتیجتاً، دعوى مطروحه توسط خواهانها در خصوص انحلال توافق نامه‌ای مختلف فيه، عنواناً مردود و مآلًا قابلیت استماع و رسیدگی را به هیات و کیفیت مطروحه ندارد. خامساً و مضافاً، مدام که انحلال قراردادهای عادی موضوع دعوى به طریق صحیح آن - به شرح پیش گفته - مورد رسیدگی قرار نگرفته و مآلًا احراز نشده است آثار انحلال آنها از جمله ابطال و کالت نامه‌ها و ایضاً استرداد خودروها - آنچه در خواسته‌های بعدی آمده است - هم قابل استماع و رسیدگی نخواهد بود. "بناءً على هذا دادگاه مستنداً به ماده ۲ قانون آئین دادرسي دادگاههای عمومي و انقلاب در امور مدنی، قرار عدم استماع دعوى خواهانها را صادر و اعلام مى نماید.رأى صادره ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه می‌باشد".

اختلاف صلاحیت با شعبه کیفری در خصوص مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم

به تاریخ ۹۹/۰۷/۰۵ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۹۹۰۵۷۷ تحت نظر است، ملاحظه میگردد پرونده امر ثبت مجدد و جهت اتخاذ تصمیم پیرامون موضوع اصلی پرونده به نظر رسیدگی است فلذ دادگاه با عنایت به جمیع اوراق و محتویات پرونده ختم رسیدگی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث(جل جلاله) و ذوات مطهره معصومین(علیهم السلام) و با تکیه بر وجودان و شرف بشرح زیر مبادرت به انشاء رأی می نماید.

رأی دادگاه

پیرامون دعوى مطروحه از ناحيه آقای ..... به وکالت از خواهان شركت بهستان پخش بطرفيت خواندگان آقایان ..... سيد سالار شريفی ۲- بهمن چراغي ۳- سعيد صوفي ۴- سعيد مراديyan ۵- سيد مهدى حسینی و ۶- نرمين حاجی میرزاei دائر بخواسته مطالبه مبلغ ..... ريال بعنوان ضرر و زیان ناشی از جرم با احتساب کلیه خسارات دادرسی به انضمام خسارت تاخیر در امر تادیه به شرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با التفات به جامع اوراق و محتویات پرونده و با این استدلال که " اولاً و مقدمتاً، خواسته خواهان و به نوعی موضوع پرونده امر، مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم به تبع پرونده کیفری کلاسه ۱۷۴- ۹۷۰ است که در شعبه ۱۰۵ کیفری دو شهرستان کرمانشاه تحت رسیدگی بوده و اخیراً منجر به صدور رای شده است. ثانياً و مستفاد از مواد ۱۴ و ۱۵ قانون آئین دادرسی کیفری، صلاحیت دادگاه کیفری رسیدگی کننده به جرائم ارتکابی متهم به دعوى ضرر و زیان ناشی از جرم، نوعی صلاحیت اضافی محسوب می گردد که بر دادگاه کیفری رسیدگی کننده به جرم، تحمل شده است. ثالثاً و توجهاً به تاریخ منعکس در دادخواست مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم، این دادخواست در مورخه ۹۹/۰۱/۲۵ تحويل دفاتر خدمات قضائي شده و مآل تاریخ اقامه دعوى، همین تاریخ خواهد بود. رابعاً و

اذن شاهد حال در انجام تعمیرات عین مستاجره توسط مستاجر و امکان مطالبه اجرت توسط وی

با اسمه تعالیٰ به تاریخ ۰۰/۰۸/۲۵ در وقت احتیاطی جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۳۶۴ ۰۰۰۰ تحت نظر است، ملاحظه میگردد، نظریه کارشناسی واصل، به متداعین ابلاغ و در فرجه قانونی از ناحیه کلیه اصحاب دعوی مصون از هر گونه ایراد و اعتراضی مانده است، با این توضیح که لایحه دفاعیه احذ از خواندگان (=آقای .....)، لایحه دفاعیه مبنی بر رد اصل دعوی میباشد و نه لایحه اعتراضیه، فلذا دادگاه با عنایت به جامع اوراق و محتویات پرونده، ختم دادرسی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث(جل جلاله) و ذوات مطهره معصومین(عليهم السلام) و با تکیه بر وجودان و شرف بشرح زیر مبادرت به انشاء رأی مینماید.

رأی دادگاه

پیرامون دعوی مطروحه از ناحیه خانم ..... به وکالت از خواهان آقای .....
فرزنده ..... بطریقت خواندگان آقایان ..... فرزند ..... و ۲- فرزند .....
دائر به خواسته مطالبه مبلغ ..... ریال بابت تعمیرات عین مستاجره با احتساب کلیه خسارات دادرسی به انضمام خسارت تاخیر در امر تادیه بدین شرح که پیرو انعقاد عقد اجاره بین خواهان بعنوان مستاجر و خواندگان بعنوان موجر، خواهان اقدام به تعمیراتی در عین مستاجره نموده و با اقامه دعوی کنونی در صدد مطالبه هزینه‌ی تعمیرات برآمده است، مع الوصف با التفات به جمیع اوراق و محتویات پرونده و با این استدلال که "اولاً" و مستفاد از آنچه گذشت، مبنای مطالبه وجه موضوع خواسته، هزینه‌هایی است که خواهان بعنوان مستاجر در عین مستاجره صرف نموده تا امکان انتفاع از آن برای ایشان فراهم گردد. ثانياً و مستنبط از مواد ۴۸۵، ۴۸۶ و ۵۰۲ قانون مدنی، بایستی بین دو قسم از تعمیرات عین مستاجره قائل به تفاوت شد؛ ۱) تعمیراتی کلی که امکان انتفاع از عین مستاجره را فراهم می‌نماید. ۲) تعمیراتی جزئی که

صرفاً باعث حسن انتفاع از عین مستاجره می‌شود. ثالثاً و تشریحاً، منظور از تعمیرات قسم اول(=تعمیراتی که امکان انتفاع منوط به انجام آنهاست)، تعمیراتی کلی است که برای انتفاع از عین مستاجره توسط مستاجر ضرورت دارد بگونه‌ای که بدون انجام این دست از تعمیرات، اصلاً نمی‌توان از عین مستاجره منتفع شد و ماده ۴۸۶ قانون مدنی به این دست از تعمیرات اشاره داشته که هزینه‌های ناشی از آن بر عهده موجر(=مالک) است. و منظور از تعمیرات قسم دوم(=تعمیراتی که صرفًا جهت حسن انتفاع از عین مستاجره است)، تعمیراتی جزئی است که مستاجر صرفًا به منظور انتفاع بیشتر از عین مستاجره و به اقتضای ماهیت آن، انجام میدهد تا حداکثر انتفاع را از عین مستاجره ببرد و ماده ۵۰۲ قانون مدنی، ناظر بر این قسم از تعمیرات بوده و مستاجر استحقاقی جهت دریافت این دست از هزینه‌ها را از موجر(=مالک)، ندارد مگر اینکه با اذن موجر اقدام به این تعمیرات نموده باشد. رابعاً و مستندًا به نظریه کارشناسی ماخوذه که مصون از هر گونه ایراد و اعتراضی از ناحیه متداعین مانده و مآلًا متبع است، جمعاً مبلغ ..... ریال از هزینه‌های مصروفی توسط خواهان(=مستاجر)، بابت تغیرات و تعمیرات کلی عین مستاجره بوده است و باقی هزینه‌ها، مربوط به تعمیرات جزئی عین مستاجره می‌باشد. خامساً و نتیجتاً، مديونیت و مآلًا تعهد خواندگان به پرداخت مبلغ اخیرالذکر به صورت بالتسهیم وبالسویه(=به علت عدم وجود ادله مخالف آن)، بابت تعمیرات و تغیرات کلی عین مستاجره، محقق و بقای آن استصحاب میگردد. سادساً و تدقیقاً، در مانحن فیه، نمی‌توان هزینه کرد مبالغ موصوف توسط خواهان بعنوان مستاجر را بدون اذن خواندگان بعنوان موجرین، تلقی کرد، چراکه به باور دادگاه، اگرچه این هزینه‌ها بدون اذن صریح خواندگان بوده(=به علت عدم ارائه ادله مثبت اذن صریح توسط خواهان) و ممکن است مشمول ماده ۵۰۲ قانون مدنی از حیث عدم امکان مراجعته خواهان به خوانده باشد، لیکن با لحاظ اوضاع و احوال موضوع و ضرورت انجام این تعمیرات برای امکان انتفاع از عین مستاجره با لحاظ مندرجات قرارداد تنظیمی بین متداعین به ویژه بندهای ۴-۶ و ۵-۶ قرارداد تنظیمی، اذن پرداخت در مانحن فیه، اگرچه «صریح»

نぼده لیکن، قابل انطباق با «اذن به شاهد حال» در فقه و دکترین حقوقی است. سابعاً و موکداً، «اذن» به اعتبار کیفیت تحقق آن، به «اذن صریح» (=اذن ناشی از مدلول لفظ به دلالت مطابقی و یا تضمنی)، «اذن فحوا» (=اذن ناشی از دلالت الترامی و یا عقلی) و «اذن به شاهد حال» تقسیم میگردد. و منظور از «اذن به شاهد حال»، اذنی است که صریح و یا فحواهی نぼده لیکن رئائی و امارات ناشی از اوضاع و احوال حاکم بر موضوع، مُبِرِز چنین اذنی است. ثامناً و توضیحاً، در بندهای ۴-۶ و ۵-۶ مندرج در قرارداد اجاره تنظیمی بین متداعین، هزینه‌های مربوط به تعمیرات کلی و اساسی عین مستاجره بر عهده مجرین (=خواندگان) قرار داده شده است، فلذا بدیهیست با چنین توافقی، هرگونه هزینه کردی توسط مستاجر برای تعمیرات کلی و اساسی عین مستاجره، ناشی از اذن استنباطی از قرارداد تنظیمی، قابل مطالبه از مجرین (=خواندگان) خواهد بود. "بناءً على هذا دادگاه دعوى مطروحة از ناحيه خواهان را تا مبلغ ..... ريال و خسارات دادرسي مربوط به آن مقررون به واقع و غاييتأ ثابت تشخيص داده و مستنداً به مواد پيش گفته و ايضاً مواد ۱۹۸، ۵۰۲، ۵۱۵ و ۵۱۹ قانون آئين دادرسي مدنی، حكم بر محکوميت خواندگان به صورت بالسویه و بالتسهیم، به پرداخت مبلغ ..... ريال بابت اصل خواسته و همچنین پرداخت هزینه دادرسي و حق الوکاله و کيل به مأخذ مبلغ محکوم به اخیرالذکر و ايضاً دستمزد کارشناسی از باب تسبيب در طرح دعوى، در حق خواهان صادر و اعلام می‌نماید. و در خصوص مبلغ مازاد بر محکوم به اخیرالذکر تا سقف مبلغ موضوع خواسته (=مبلغ ..... ريال)، توجههاً به اینکه این قسمت از هزینه ها، جزئی و صرفاً برای حسن انتفاع از عین مستاجره توسط خواهان صرف شده و به عبارتی صرف این هزینه ها ضرورتی نداشته است، فلذا دادگاه این قسمت از خواسته را وارد و موجه ندانسته و مستنداً به ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی، حکم بر بی حقی خواهان در این قسمت صادر و اعلام می‌نماید. و در خصوص آن قسمت از خواسته پيرامون مطالبه خسارت تاخير در امر تاديء، با اين استدلال که "اولاً و توجههاً، مقررات تبصره ۲ ذيل ماده ۵۱۵ قانون آئين دادرسي مدنی با موضوع جواز مطالبه خسارت تاخير در امر تاديء، حاکم بر ماده ۲۲۸ قانون

مدنی، با وصف حکومت به نحو تضییق است. ثانیاً و تشریحاً حسب تبصره ۲ ذیل ماده ۵۱۵ قانون موصوف، خسارت تاخیر در امر تادیه صرفاً در موارد قانونی قابل مطالبه می‌باشد و این مقرره حکم عام موجود در ماده ۲۲۸ قانون معونه را که خسارت تاخیر در امر تادیه را در تمامی دیون با موضوع وجه نقد پذیرفته بود، محدود و منحصر به موارد قانونی نموده است. ثالثاً و تدقیقاً، مقررین به واقع به صواب بودن تفسیر مرقوم (= انحصار خسارت تاخیر در امر تادیه در موارد قانونی)، از آنجاست که در سال ۱۳۶۲، فقهای محترم شورای نگهبان، عمومیت حکم امکان مطالبه خسارت تاخیر در امر تادیه برای تمامی دیون با موضوع وجه نقد موضوع مواد ۷۱۹ و ۷۱۲ قانون آئین دادرسی سابق (= ۱۳۱۸) را مغایر موازین شرعی تشخیص داده و مفنن جهت تامین نظر فقهای شورای نگهبان در قانون آئین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹، با اضافه نمودن قید «موارد قانونی» در تبصره ۲ ذیل ماده ۵۱۵ قانون مرقوم، دامنه شمول خسارت تاخیر در امر تادیه را بسیار محدود و مآلًا منحصر به موارد قانونی نمود. رابعاً و موکداً، موارد مصرح قانونی مشتمل بر؛ ۱- ماده ۳۰۴ قانون تجارت در خصوص برات و سفته، ۲- قانون استفساریه مجمع تشخیص مصلحت نظام راجع به تبصره الحقی به ماده ۲ قانون صدور چک در خصوص چک، ۳- ماده ۹ قانون امور حسبي پیرامون مسئولیت قیم نسبت به محجور، ۴- ماده ۷ قانون روابط مجر و مستاجر مصوب ۱۳۵۶ در مورد عدم تنظیم اجاره نامه، ۵- ماده ۳۴ قانون ثبت مصوب ۱۳۱۰ در خصوص معاملات شرطی و رهنی و...]. که البته به نظر میرسد این قسمت از ماده مطابق نظریه شماره ۶۷/۱۰/۱۴ مورخه ۳۳۷۸ شورای محترم نگهبان تحالف شرع عنوان شده است، ۶- قانون الحق دوتبصره به ماده ۱۵ اصلاحی قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۷۶ پیرامون قراردادهای بانکی جهت مطالبه توسط بانک، ۷- ماده ۳۶ آئین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و ... مصوب ۱۳۵۵ و اصلاحات بعدی آن در مورد اجرای اسناد لازم الاجرا، می‌باشد. خاماً و نتیجتاً، دین منشاً خسارت تاخیر تادیه موضوع خواسته (مطلوبه دین عادی)، از مصاديق مصرح قانونی صدرالاشارة نبوده و مآلًا خسارت تاخیر تادیه بدان تعلق

نمی‌گیرد. سادساً و توضیحاً، ماده ۵۲۲ قانون آئین دادرسی مدنی، حسب تصریح و ایضاً منطق آن، ناظر بر کاهش ارزش پول و مشتق از «نظریه تعديل پول» است و نه خسارت تاخیر در امر تادیه و واحد انگاشتن آنها، اشتباهی مصطلح است. سابعاً و توجهاً، اگرچه در حقوق ایران ضابطه و معیار محاسبه در هر دو تاسیس (هم کاهش ارزش پول و هم خسارت تاخیر در امر تادیه)، شاخص بانک مرکزی است لیکن این وحدت معیار، به معنای جواز درآمیختن آنها نیست چراکه جبران کاهش ارزش پول بر مبنای نظریه تعديل، اجرای اصل تعهد است لیکن خسارت تاخیر در امر تادیه، مبلغی افزون بر اصل تعهد و به نوعی از فروعات است. ثامناً و مضافاً، ثمره نزاع در افتراق دو تاسیس پیش گفته، تفاوت مبدأ محاسبه است که در خصوص «کاهش ارزش پول» بنا به تصریح ماده ۵۲۲ قانون اخیر الذکر، لزوماً تاریخ مطالبه دائن و در خصوص «تاخیر در تادیه»، متناسب با هریک از موارد آن، دارای تاریخ‌هایی متعددی است که لزوماً قابل انطباق با تاریخ مطالبه دائن نیست بعنوان مثال؛ تاریخ مندرج در سند در خصوص چک، تاریخ و اخواست در خصوص برات، تاریخ تخلف در خصوص مسئولیت قیم و ... تاسعاً و نهایتاً، خواسته خواهان منصرف از موارد مصرح قانونی خسارت تاخیر در امر تادیه و قابل انطباق با کاهش ارزش پول موضوع ماده ۵۲۲ قانون مرقوم بوده، که خواسته خواهان نیست و اصل ماخوذ بودن محاکم به ستون خواسته مانع از رسیدگی و مآلًا اظهارنظر در خصوص آن است.

بناءً على هذا دادگاه این قسمت از خواسته را شایسته اجابت و پذیرش ندانسته و مستنداً به ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی، حکم بر بی حقی خواهان در این قسمت هم صادر و اعلام می نماید. رأی صادره تمامی قسمت ها (حضوری) ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه می باشد.%

اسقاط کافه خیارات در قراردادها

با اسمه تعالی. به تاریخ ۳۱/۰۶/۰۰ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده

کلاسه ۴۸۵ ۱۰۰۰ تحت نظر است، دادگاه با توجه به جامع اوراق و محتویات پرونده ختم دادرسی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث [جل جلاله] و ذوات مطهره معصومین [علیهم السلام] و با تکیه بر وجودان و شرف به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی دادگاه

در مورد دعوى خواهان آقای ..... فرزند ..... بطرفیت خوانده آقای ..... فرزند ..... دائر به خواسته؛ ۱) تایید فسخ معامله موضوع مبایعه نامه عادی مورخه ۱۴۰۰/۰۳/۰۷ به علت معیوب بودن مورد معامله (=رنگ دار بودن سقف خودرو) و ایضاً عدم تحويل مدارک خودرو توسط خوانده مقوم به مبلغ ..... ریال و ۲) استرداد ثمن معامله موصوف به نرخ روز با احتساب کلیه خسارات دادرسی به انضمام خسارت تاخیر در امر تادیه بشرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، صرف نظر از اینکه خواهان خودروی ابیاعی از خوانده را پس از رویت کامل آن و مشورت با فنی کار آشناخ خود خریداری نموده است و این امر دلالت بر اشرافیت کامل وی بر وضعیت خودروی ابیاعی دارد و قطع نظر از اینکه در متن مبایعه نامه هم تصریحاً به رنگ دار بودن دور خودرو و ایضاً ایراد شاسی خودرو اشاره شده است و همین امر رنگ دار بودن سقف خودرو را هم محتمل می‌سازد، با التفات به جامع اوراق و محتویات پرونده و با این استدلال که "اولاً و توجهاً، سبب دعوى" (=آنچه که به واسطه آن، خواهان خود را ذیحق دانسته و به لحاظ انکار و یا تضییع آن توسط خوانده، با اقامه دعوى در صدد احقاق آن است)، معیوب بودن مبيع (=خودروی ابیاعی توسط خواهان)، ناشی از؛ ۱) رنگ دار بودن سقف خودرو و ۲) عدم تحويل مدارک خودرو توسط خوانده است. ثانياً و مستفاد از بند ۶-۶ مندرج در قرارداد تنظیمی بین متداعین، کلیه خیارات قانونی (=بجز خیار تدلیس) توسط متعاقدين ساقط شده است و عام بودن چنین عبارتی شامل خیار عیب هم خواهد بود. فلذا خیار عیب برای مشتری (=خواهان)، ساقط شده است. ثالثاً و نتیجتاً، با اسقاط خیار عیب توسط متعاقدين تحت لوای اسقاط کافه خیارات، مشتری

استحقاقی جهت اعمال خیار عیب و مآل فسخ معامله نخواهد داشت. رابعاً و موکداً، اینکه در حکم شماره ۱۲۱۸ مورخه ۱۳۰۸/۰۵/۰۳ صادره از یکی از شعب دیوانعالی کشور، حکم کلی «اسقاط کافه خیارات»، را ناظر بر «عیوب متعارف» دانسته و «عیوب نامتعارف» از دایره آن خارج نموده است، ترجیحی بلا مردح و تفصیلی بلافصل است چرا که اطلاق و عمومیت عبارت «کافه خیارات»، مانع از چنین برداشتی است. کما اینکه هیچ گونه معیار و شاخص واحدی برای تشخیص «عیوب متعارف» وجود ندارد، و همین امر باعث تشتت آراء و مآل برداشت‌های متفاوت از این قید خواهد شد، مضاراً اینکه در دکترین فقهی - حقوقی، غیرقابل اسقاط بودن سه خیار تقریباً محل وفاق است؛ تدلیس، تخلف از وصف و تفليس (=تعذر تسليم). خامساً و تدقیقاً، عدم تحويل مدارک خودور توسط خوانده، به هیچ وجه عیب خودرو محسوب نمی‌گردد تا مبنایی برای اعمال حق فسخ توسط خواهان باشد و خواهان می‌تواند در خصوص اخذ مدارک خودرو اقدام به اقامه دعوى قانونی نماید. سادساً و مضاراً، در خصوص خواسته استرداد ثمن معامله به نرخ روز، از آنجا که اساس و مبانی خواسته اخیرالذکر بر خواسته صدرالذکر (=تایید فسخ معامله) استوار می‌باشد، فلذا با توجه به عدم پذیرش خواسته مبنایی بشرح آنچه گذشت، خواهان استحقاقی جهت استرداد ثمن معامله نخواهد داشت، "بناءً على هذا دادگاه دعوى مطروحه را در هر دو قسمت شایسته اجابت و پذیرش ندانسته و با استناد به مقررات ماده ۱۲۵۷ قانون مدنی حکم بر بی حقی خواهان صادر و اعلام می‌نماید. رأی صادره ظرف مدت ییست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان گرمانشاه می‌باشد..%"

اعتراض به نظریه تشخیص شماره ۶۶۸ به تاریخ ۷۳/۰۶/۰۲ صادره از اداره منابع طبیعی در شعبه ویژه مرکز استان و عدم صلاحیت در خصوص سایر خواسته‌ها

با اسمه تعالیٰ. به تاریخ ۰۱۰۷/۹۹ در وقت احتیاطی جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضاء کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۹۹۰۰۲۱۰ تحت نظر است. ملاحظه میگردد نظریه کارشناسی از ناحیه از ناحیه خواهان و ایضاً خواندگان مصون از هرگونه ایراد و اعتراضی مانده است و مآلًا متبع می‌باشد مع الوصف دادگاه با عنایت به جامع اوراق و محتويات پرونده و با اعلام ختم دادرسی، با استعانت از ذات اقدس احادیث(جل جلاله) و ذوات مطهره معصومین(علیهم السلام) و با تکیه بر وجودان و شرف بشرح زیر مبادرت به انشاء رأی می‌نماید.

«رأی دادگاه»

پیرامون دعاوی خواهان آقای ..... فرزند ..... بطرفیت خواندگان ۱- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه و ۲- اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان صحنه دائر به خواسته ۱- اعتراض به نظریه تشخیص شماره ۶۶۸ به تاریخ ۷۳/۰۶/۰۲ صادره از اداره منابع طبیعی و اعلام مالکیت بر مقدار ۴۰۵۸ متر مربع از اراضی پلاک ثبتی ۲۱ و ۲۹ اصلی واقع در بخش ۸ کرمانشاه؛ شهرستان صحنه موسوم به روستای سرخه مهری مقوم به ۰۰۰/۸۰۰/۲ ریال و ۲- اعتراض به نظریه تشخیص شماره ۹۸۵ و تاریخ ۰۵/۰۴/۷۴ صادره از اداره منابع طبیعی و اعلام مالکیت بر مقدار ۱۵۹۱۱ مترمربع از اراضی پلاک ثبتی ۲۱ اصلی واقع در بخش ۸ کرمانشاه؛ شهرستان صحنه موسوم به روستای چشمہ قادر مقوم به ۹۲۵/۷۳۹/۱۰ ریال بشرح ستون خواسته و متن دادخواست‌های علی حده تقدیمی، دادگاه با التفات به جامع اوراق و محتويات پرونده و با این استدلال که «اولاً و مستفاد از اصل چهل و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ایضاً مقررات قانون ملی شدن جنگل‌های کشور مصوب ۱۳۴۱، عرصه و اعیانی کلیه جنگل‌ها، مراتع و بیشه‌های طبیعی، اموال عمومی محسوب و از لحاظ شرعی جزء انفال و مآلًا در اختیار

اعتراض ثالث اصلی؛ تحلیل اخلال در حقوق شخص ثالث

با اسمه تعالیٰ بتاريخ ۰۷/۰۷/۲۰۰۰ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه تشکیل است، پرونده کلاسه ۳۳۵۰۰۰ تحت نظر است، دادگاه با عنایت به جمیع اوراق و محتویات پرونده ختم دادرسی را اعلام و با استعانت از ذات اقدس احادیث [جل جلاله] و ذوات مطهره معصومین [علیهم السلام] و با تکیه بر وجودان و شرف به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی دادگاه

در مورد دعوی معتبرض ثالث آقای ..... فرزند ..... بطرفیت خواندگان؛
 ۱- خانم ..... فرزند ..... با وکالت خانم .....، ۲- شرکت تعاوونی مسکن کارکنان چهارمین شهید محراب دائر به خواسته اعتراض ثالث اصلی نسبت به دادنامه شماره ۹۹۰-۱۳۹۰ مورخه ۱۹/۱۱/۹۹ صادره از این دادگاه به شرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با التفات به جامع اوراق و محتویات پرونده و با این استدلال که "اولاً و مقدمتاً، ماده ۴۱۷ قانون آئین دادرسی مدنی، جواز درخواست اعتراض ثالث اصلی را «اخلال» در حقوق معتبرض ثالث ناشی از صدور دادنامه معتبرض عنه دانسته است که با توجه به اطلاق لفظ «حلل» در این ماده، این اخلال اعم از اخلال تام و ناقص است. بعارتی «صرف خلل به حقوق شخص ثالث حتی بصورت بالقوه برای جواز اقامه دعوی توسط ثالث کفایت نموده و تنجز و فعلیت ضرر لازم نیست». فلذا اگر مدلول و نتیجه دادنامه صادره؛ به هر نحوی مخل حقوق اشخاص ثالث باشد، قابلیت اعتراض توسط اشخاص ثالث را دارد. ثانیاً و تدقیقاً، مدلول دادنامه معتبرض عنه الزام محکوم عليه؛ شرکت تعاوونی مسکن چهارمین شهید محراب به تحويل مبيع (=یک واحد آپارتمان) به محکوم له؛ خانم ..... است، که از لحاظ حقوقی، این مدلول به معنای پذیرش مالکیت تام و بدون قید و شرط محکوم له حکم یعنی خانم ..... بر واحد آپارتمانی مابه النزاع بواسطه عقد بيع تنظیمی بین مشارالیه‌ها است. ثالثاً و مستندًا به دادنامه شماره ۱۱۷۱-۹۵۰ مورخه ۲۵/۱۲/۹۵ صادره از این دادگاه و متعاقباً مندرجات پرونده اجرایی آن، واحد

آپارتمانی مابه النزاع، سابقاً به عنوان میع ابیاعی توسط آقای ..... از شرکت تعاؤنی مسکن چهارمین شهید محراب، تحويل ایشان(=آقای .....) شده است. رابعاً و موکداً، بر اساس نظریه کارشناسی ماخوذه در پرونده کلاسه بایکانی ۹۶۰۳۶۸ همین دادگاه که منتج به دادنامه شماره ۱۱۰۳-۹۶۰ شده و به موجب آن دعوى معارض ثالث دیگری(=خانم .....) بر دادنامه اخیر الذکر رد شده است، استناد و مدارک آقای ..... با واحد مختلف فيه مطابقت دارد، کما اینکه در نظریه کارشناسی ماخوذه در پرونده متنه به دادنامه معارض عنه هم به انتباط اسناد و مدارک آقای ..... با واحد متنازع فيه اشاره شده است. خامساً و نتیجتاً، مدلول و نتیجه دادنامه معارض عنه که تحويل و تسليم یک واحد آپارتمان به محکوم له آن خانم ..... است، مخل حقوق معارض ثالث آقای ..... است چراکه همانطور که گذشت، واحد آپارتمان متنازع فيه، سابقاً و به موجب حکم دادگاه، به ایشان تحويل داده شده که دلالت بر پذیرش مالکیت مشارالیه بر این واحد آپارتمانی دارد". بناءً على هذا دادگاه دعوى مطروحه را وارد و موجه تشخيص داده و با استناد به ماده ۴۲۵ قانون آئین دادرسی مدنی، دادنامه معارض عنه را الغاء می نماید. سادساً و تشریحاً، به زعم دادگاه، محدوده اظهارنظر محکمه در خصوص اعتراض ثالث اصلی صرفاً دائر مدار تایید دادنامه معارض عنه یا الغاء آن است و نمی توان اظهارنظر دیگری را بدان اضافه نمود. چراکه؛ ۱) مستنبط از قواعد حاکم بر دادرسی، «خواسته دعوى» تعیین کننده «نتیجه دادرسی» است. فلذا وقتی خواسته دعوى «اعتراض» است، «نتیجه دادرسی» یا «ورود اعتراض و نقض دادنامه» است یا «رد اعتراض و تایید دادنامه معارض عنه» و اضافه کردن چیز دیگری به حکم، اظهارنظر خارج از خواسته بوده که قانوناً مذموم است. ۲) غایت اعتراض ثالث صرفاً بی اثر کردن خللی است که از رهگذر صدور حکم معارض عنه به ثالث وارد شده است که با الغای حکم چنین هدفی محقق می گردد. ۳) دادنامه صادره در دعوى اعتراض ثالث اصلی، ماهیتی «اعلامی» دارد و الغای دادنامه معارض عنه، بجز نتیجه آن یعنی اعلام الغاء حکم، نباید وضعیت جدیدی را برای اصحاب دعوى اصلی تاسیس نماید، چراکه

ایجاد وضعیت جدید مستلزم اقامه دعوی جدید با خواسته مقتضی است.^۴) در ماده ۴۲۵ قانون آئین دادرسی مدنی، متن صرفاً به قید الفاظی نظیر «نقض» و «الغاء» اکتفا نموده است و در خصوص هر گونه اظهارنظر دیگری توسط محکمه افزون بر آنها، سکوت اختیار نموده است مع الوصف با توجه به در مقام بیان بودن متن، «سکوت شارع فی مقام بیان، بیان». فلذ اظهارنظر این دادگاه هم اکتفا به الغای حکم سابق الصدور است. رای صادره حضوری و ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محکمه محترم تجدیدنظر استان کرمانشاه می‌باشد٪.

اعتراض ثالث به عملیات اجرایی؛ عدم پذیرش خواسته مطالبه خسارات دادرسی

به تاریخ ۹۹/۱۰/۱۰ در وقت فوق العاده جلسه شعبه چهارم دادگاه عمومی حقوقی شهرستان کرمانشاه به تصدی امضا کننده ذیل تشکیل است، پرونده کلاسه ۹۹۰۳۷۶ تحت نظر است ملاحظه می‌گرد جوایه استعلام مأخوذه از پلیس راهور شهرستان کرمانشاه واصل و ضم پرونده شده است. مع الوصف دادگاه با عنایت به جمیع اوراق و محتویات پرونده ختم دادرسی را اعلام، و با استعانت از ذات اقدس احادیث [جل جلاله] و ذوات مطهره معصومین [علیهم السلام] و با تکیه بر وجود و شرف به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی دادگاه

در خصوص دعوی معارض ثالث به عملیات اجرایی آقای ..... فرزند .....
بطرفیت خواندگان آقایان..... مبنی بر اعتراض ثالث به عملیات اجرایی پرونده شماره ۵۲۴-۹۶۰ و تقاضای رفع توقيف از یک دستگاه خودرو سواری سمند به شماره پلاک ۱۳ ج ۵۷۵ ایران ۹۸ و مطالبه کلیه خسارات دادرسی بشرح ستون خواسته و متن دادخواست تقدیمی، با این توضیح که در پرونده اجرایی یاد شده و بدواند در راستای قرار تامین خواسته و متعاقباً در راستای استیفاده محکوم به، خوانده ردیف اول (=آقای ..... خودرو یاد شده را بعنوان اموال خوانده ردیف